

EL POBLE CATALÀ

Director: I. RIBERA i ROVIRA

REDACCIÓ ADMINISTRACIÓ
EST, 16 - TELEFON 2298

ANY XII. NÚM. 3773 - BARCELONA, DILLUNS, 25 DE JULIOL DE 1915 - UN NÚM. 5 CÈNTIMS

IMPRENTA I ESTEREOTIPIA
EST, 16. TELEFON 2298

EL SIGLO

GRANS MAGATZEMS

Fins el 31 de juliol

VENDA DE **SALDOS**

:: Cortes i Retalls ::
Realització de
Novitats i articles de istiu

Ocasions excepcionals en
Articles per a Caçador

Del 2 al 14 d'agost

GRANS OCASIONS EN
Articles per a Camp i Regal

La Victoria

Portaferriassa 25, Duc de la Victoria, 2-Teléfono, 3339

Gran liquidació de Sedes, darrera novitat

Gasses llistades, lises i dibuixos darrera moda

2500 Guarda-pols per a senyor

:: i senyora, classe superior ::

Abans 10 pessetes, ara 5 ptes.

Liquida 2000 peces Glacé colors i negre a 2'50 metre

Invasió de refajos Perca a una pesseta

Oportunitat en Tovallolles russes,

:: Barnussos i Llencols russos ::

Sols per quinze dies!

EL BARATO

Darrers dies de venda de

:: Retalls ::

de llanes, sedes i cotons
de la present temporada

:: Tots porten preu marcat ::

Preus extraordinàriament barats

Impresions dels Estats Units

Els iankis davant la guerra

Jo no crec que els Estats Units s'hi fiquin a la guerra, com tampoc crec que s'hi arribi a ficar Espanya.

El poble americà és pacifista en grau superlatiu. Aquí és l'únic lloc del món on es comú trobar gent que vol la pau «a tota costa». Casi ve a ésser un partit això dels que la volen «costi lo que costi». De aquests és en Bryan.

Aquí existeixen tres tendències en la qüestió de la guerra. Els «guerreros» (en Roosevelt) que diuen: «Nostres drets, res més que nostres drets, tots nostres drets.» Els pacifistes normals (en Wilson), que diuen: «La pau, però la pau amb dignitat i els pacifistes en extrem (en Bryan), diuen: «La pau a tota costa».

El primer grup és insignificant, casi ridícul. Sols el següent algúns plutòcrates. El segon té la gran massa de la nació i pot dir-se ben bé que aquest és el pensament nacional. I el tercer grup és més numèric que el primer, però també molt reduït. Sols el componen alguns socialistes, la gent de bona i gran fe cristiana, educadors i alguns intel·lectuals.

En general aquest últim grup està compost pels que ja abans de l'esclat de la guerra s'havien trencat el cap en aquest assumpte i havien treballat per a evitar-la.

En Bryan no és res més que un home de voluntat de ferro; és ficat en política i li donaren la qüestió del partit democràtic, que ell donà a en Wilson, que s'ha passat tota la vida «fent» en la carn i en la terra d'aquesta nació veritable democràcia, que ha fet populars idees que fora d'aquí son calificades arreu avui de bogeries; la prohibició alcohòlica, la pau a tota costa, l'antivivisecció, la legislació directa en tot i per tot, la reforma penal abolint el sistema del càstic i implantant el d'honor i amor propi, etc., etc.

I un d'aquests grans principis seus era la pau, sostinguda per tractats d'arbitratge. Ell és el que ha lligat als Estats Units amb divuit o vint nacions amb tractats d'arbitratge admirables. El que existeix entre Anglaterra, França i Estats Units és admirable, i d'ell pendrà el patró al fer les paus, si és que volen que la pau duri. D'ell han pres model totes les nacions que han fet tractats en els últims anys. I això era potser el seu orgull més gran. Això sol era prou per fer-lo immortal. Si, immortal, perquè lo que aquest home ha fet en la seva vida, és molt més que lo fet per cap dels polítics que recorda l'història.

Ell ha omplert d'idealitats un poble que semblava enfangat en abusos i asquerosos materialismes. Ell ha format l'ànima

moderna de Nort Amèrica, molt més gran que la de Grecia, que la de Roma, que la d'Espanya.

No ha sigut un qüestió de partit que s'idei xés dur pel partit, sinó que ha sigut ell qui ha transformat el partit matant tota la corrupció que hi havia. Ha transformat tota la política americana.

Forces anys ha, arribà d'una petita ciutat de Nebraska com una bufada de vent del nord i s'ha fet lloc i ho ha deixat casi tot net. Es encara viu i no sabem lo que farà, però per mi, sols lo que ha fet el fa més gran que tots els herois nacionals, Washington, Lincoln, Jefferson no són pas, ni de molt, tan grans com ell.

Ell, amb tot i ésser el cap del partit democràtic, era massa exagerat per poder ésser president. Ho provà tres o quatre voltes, saben que no sortiria. Però, quan en les últimes eleccions es vegé possible el triomf del partit democràtic, ell posà en candidatura a un home que no havia cridat l'atenció, un estudiós, desconegut, casi, fora de Nova Jersey, l'estat de que era governador. I aquest home de moralitat immaculada, intel·ligència extraordinària i cultura exquisida, ha millorat tota la nació sols amb ses paraules i sos gestes, amb sa presència.

De des de que en Bryan li va posar, la nació s'ha esforçat en fer-se digna d'en Wilson, i ara en aquests moments, se nota una admirable unanimitat entre el poble i el Govern.

Jo estimo tant a en Wilson com fa en Bryan i crec que, encara que aquí no veig que ho pensi ningú, estan estrictament d'acord ells dos. Per mi tot això que ha fet en Bryan no és res més que un joc polític per retenir tota la nació en les mans dels dos. En Wilson (tot i ésser el dels de la pau «a tota costa»), fa el paper de més moderat, per retenir la gran massa del poble (incapax de fer-se càrrec de la doctrina extrema) mentre en Bryan separant-se del Govern amb l'objecte de poder predicar les seves teories manté amb ell aquells nuclis de lluitadors extrems que són la força vital, el nervi, la sava del partit democràtic. Així, quan vulguin, tombaran tota la nació cap allà on convinguin.

Si en Bryan no hagués fet això, hauria sortit algú que exprement l'idea extrema, hauria atret a ell la gent que ara té en Bryan i fins potser se l'hauria arrencat del partit, mentre que ara tots són democràtics encara.

THEOLONGO BLANDA

23-6-915.

Comitè de Joventuts d'U. F. N. R.

Ciudadans:

El vinent dimecres, dia 29, a dos quarts de deu en punt de de la vetlla, tindrà lloc en l'hostatge de la Joventut del Casal d'U. F. N. R. del Districte V, Ronda Sant Pau, 42, un

GRAN MITING

per a protestar de la conducta que contra les esquerres segueix el Govern del senyor Dato. — Hi parlaran els joves oradors **Pere Clos, Josep Ricart, Miquel Guinart, Salvador Abril, Ferrer de Vilches, Ricard Caballeria** i el digne regidor d'aquest Ajuntament, en **Oriol Marfà**, qui presidirà.

Aplec de la sardana

ANY IX

Ha despertat extraordinàriament entusiasme l'anunci de la celebració de la novena festa de la nostra dansa nacional, que en guany ha de tenir lloc a Vallvidrera el diumenge dia 8 d'agost.

El programa ha estat ja del tot enllestit

i es desenvoluparà poc més o menys en la mateixa forma dels anys anteriors.

Al finalitzar la missa solenne, en l'era mateixa de l'església, s'executarà una sardana a la memoria d'en Pep Ventura. Seguidament la comissió, seguida de les banderes, s'adreçarà a la Quinta Joana, galanament cedida per don Ramón Miralles, i en l'era de dalt de la finca es ballaran sardanes i ballets, tot de caràcter típic i popular.

A la tarda a les quatre, a la plaça de Vallvidrera s'hi celebrarà una festa en

honor dels compositors de sardanes, executant-se un triat programa de sardanes inèdites, escrites expressament per a l'aplec, i ballant-se la trallera sardana de les garlandes.

A la nit, al Turó Parc s'hi celebrarà un extraordinari concurs de sardanistes en el qual s'adjudicaràn cinc centes pessetes de premi i la gran copa Turó Parc.

Per a prendre part en aquest concurs, s'han inscrit ja bon número de colles, lo qual fa preveure un gran èxit. Les que encara vulguin fer-ho, tenen de temps fins al dia 4 d'agost, devent-se adreçar a casa de don Joan Bel, Pla de la Boqueria, 1 i 3, (camiseria).

Les més importants entitats autonòmiques, s'han adherit a la festa i han promès assistir-hi amb bandera.

La festa de l'Aplec, doncs, és avui la festa patriòtica que amb més entusiasmes compta.

ECOS

FUM. Els trens, a l'estranger, porten un departament destinat als fumadors; els trens espanyols, en porten un destinat als no fumadors.

Dit d'aquesta manera, això sembla indicar que a l'estranger hi ha pocs homes que fumïn. No és així. És que a l'estranger els homes, viatjant en companyia de altres persones a les quals el fum pot molestar, voluntàriament s'abstenen de fumar i aquell departament reservat hi és per aquells que no saben o no volen abstenir-se'n, que són molt pocs, mentre que a casa nostra, tothom fuma en els vagons de ferro-carril sense preocupar-se gaire de si això plau o no plau als companys de viatge. Com que els no fumadors estan ja habituats a suportar aquesta incomoditat, resulta que el departament que hi ha en els trens espanyols per als no fumadors, és gairebé inútil.

Algú un dia per primera vegada va anar (totes les coses h'han sigut pensades per primera vegada algun dia) en que fingint-se no fumador, podria anar ben ample en aquell departament reservat i fumar amb tota llibertat durant el viatge. Aquest truc podria anar bé durant algun temps, però, generalitzada aquesta praxa, ja ha perdut tota eficàcia. Ara el departament de no fumadors va plé, com tots els altres, de gent que fuma.

Si vos instal·leu en el repetit departament amb l'esperança d'anar sols, no tardareu en veure entrar un senyor que hi col·loca el seu feto, tot pipant un puro de pam. Timidament trauieu de fer-li l'avingut de que allò és un lloc per als no fumadors, i vos respondrà tranquil·lament que quan voldrà fumar ja sortirà al passadís. Això és martingala; és aquell truc d'instal·lar-se en el vagó dels no fumadors per a fumar més comodament.

Un viatger de bona fe (encara n'hi han) al penetrar en un d'aquests departaments reservats per als no fumadors i al veure'l plé de puntes de cigar, crida al Revisor del tren i li diu:

«En aquest departament és permès fumar-hi?»

«No, senyor».

«Doncs ¿i aquestes puntes de cigar?»

«Són d'aquells que fumen sense permís».

«¿Es a dir, que sense permís s'hi pot fumar?»

«Sí, senyor».

Davant d'aquesta afirmació tant categòrica, nostre viatger candorós resta bocabadat i no té res per replicar.

QUESTIONS GRAMATICALS

Nostra estimada parla s'erruix i purifica de dia en dia. Inspirats prosistes i poetes la conreen, produint, en idioma català, meritíssimes obres: homes doctes, treballen incansablement en acoblar materials per a tenir un dia un Diccionari català i una gramàtica catalana que siguin base ferma en la qual apoiar els treballs literaris de les generacions venideres i fins la parla vulgar; que no aquest mot de vulgar vol dir que hagi de ser grollera. Tot això són motius per a omplir de joia i orgull als bons patricis, com creiem ser-ho nosaltres i ho són nostres llegidors.

L'ecolista, ni posant-se de puntetes arribaria a la mida necessària per a poder parlar de qüestions gramaticals; no diem arribar a donar parer, però, ni parlar-ne tan sols; tan convengut està de la seva insignificància.

No obstant, en el terreny que diríem familiar, volem comunicar a nostres llegidors que si fossim cridats a col·laborar en la confecció d'una gramàtica catalana, lo primer que proposaríem seria la eliminació de uns augmentius i diminutius, i ús dels quals ens sembla molt impropis; ens referim a l'augmentatiu NAS i al diminutiu NET. Aquestes partícules tenen en català significació pròpia com a paraules monosíl·labes i adjuntades al substantiu, prenen l'aspecte de cal·litat que molts cops està en contradicció amb allò que semblen calificar.

Posarem dos petits exemples: Un home pot ser molt gran i gros i al mateix temps ser xato. Doncs d'un home gran i gros, s'en diu un «home-nas», encara que de nàs n'hi tingui.

Els escolans solen anar molt bruts; si d'altra cosa no, tacats de cera. Doncs, de un escolà de curta edat (com gairebé ho són tots), se'n diu un «escola-net», per brut que vagi.

Aquesta incongruència és fàcilment re-

nciable, substituint les síl·labes NES i NET per les S i T.

Així diríem: Substantiu Home: home gran, Home-nas; home petit, Home-t. Substantiu Escola: escola gran, Escola-nas; escola petit, Escol-t.

No desconeixem que alguns substantius no s'adaptin prou bé en aquesta modificació gramatical; per exemple, el substantiu PA no s'hi adapta, mes, aquestes serien unes poques excepcions que confirmarien la bondat de la regla.

DE TEATRE

L'artista mimada del nostre teatre Margherita Xigu; la tor mestre dels actors catalans, Enric Borràs, juguen qui pot representar més obres catalanes a Barcelona, d'aquí nos com a mercè al·lúgn retall d'obres del nostre teatre, per fer oblidar l'agor que's produïen les seves representacions en llengua que no els hi va ensenyar la seva mare, llengua no és la seva ni la nostra.

Que ho facin a provincies espanyoles, hi passem, però senyors, a casa propi...

I encara cridem visca el teatre català en els seus beneficis. Que n'és de dolça, Catalunya!

IDEARI

EPIGRAMES

XX

HEU'S aquí Sant Jaume a'tra vegada, amb la seva llarga barba negra, amb el seu posat sever, amb la gran espasa a un costat a punt de segar festes sarranes, amb la seva auríola de santedat al voltant del berret d'ales amples que ceneix al front ample i bombat. Així vé cada any i així està en l'estampa popular, de colors molt vius i llampanys. Sota les potes del seu brió cavall blanc al·lades enlaire, s'agita'n desesperad's contorsions d'agonia un home tot negre, amb turbà blanc, amb vestit vermell, que obra una gran boca desdentada a punt de proferir la blasfèmia més terrible. I al fons hi ha, sobre un paisatge de planura verda amb muntanyes dures, tota una visió ràpida de combat en desordre, cavalls que corren, cossos trepitjats, guerrers que lluiten, sarranús que's donen a la més furiosa desbandada i en el cel d'un blau de cobalt intens amb nuvolades revoltes i cotonoses, una gran creu de braços molt extesos llença vives resplandors de foc tota nimbada d'una àuria corona d'àngels.

Cosa bellíssima són els sants en l'imatgeria popular. Cada un, amb els seus atributs de martiri o de miracle, es volta de tota una coloració especial. En tot lo que va del Voragine a l'imatgeria popular, cada sant adquireix una personalitat ben definida que el fa diferent de tots els altres. I és potser aquesta, la de la devoció simple dels senzills, la més bella auríola que poden ostentar.

L'AMIC

POLITICA ESTRANGERA

El partit socialista francès

En la sessió de clausura del Congrés socialista que s'ha celebrat a París el 14 de juliol passat, el partit socialista francès ha votat per unanimitat la resolució afirmant la confiança inquebrantable de la causa dels afets i de la república francesa.

El partit socialista ha fet constar en aquesta resolució els seus esforços pacifistes abans de desencadenar-se el sagnant conflicte. Dits esforços estaven en correspondència amb el Govern. En el document presentat pels socialistes francesos se reproduïen les declaracions dels partits socialistes austríacs i alemanys, fixant les responsabilitats dels seus governs, condemnant l'ultimatum presentat a Serbia per Austria i exigint al Govern alemany que interposés la seva influència per a mantenir la pau.

Així des del principi la responsabilitat de França està descartada segons la confessió de tots i molt més per la promesa de que el Govern francès, associat amb Anglaterra i seguit per Rússia, proposaria la mediació i l'arbitratge. La declaració de guerra feta per Ale-

Informació de fora

Servei especial telegràfic, telefònic i postal de

EL POBLE: CATALA

ESPANYA

Conferències telegràfiques, telefòniques i postals

Madrid, 25 de 9 matí a 12 nit

La «Gaceta»

Publica les següents reals ordres:
Disposant que es considerin complerts en el paràgraf segon de l'article 239 de la llei de reclutament i reemplaçament de l'exèrcit els PP. Carmelites d'ascalsos.

Parla en Dato

El senyor Dato, al rebre als periodistes ens ha dit:

He rebut un telegrama del comandant general interí de Ceuta donant compte de l'arribada a aquella plaça del nou alt comissari d'Espanya al Marroc, general Gómez Jordana i de que després de desembarcar rebé a les autoritats i passà revista a les tropes. Marxa desseguida a Tetuán.

També ha rebut un despatx del general Gómez Jordana dient que ahir a les onze del matí entrà a Tetuán, rebent-lo el cos consolar, el Maghzen, moros notables, la comunitat israelita i corporacions, fent-se càrrec de comanament.

La reina Victoria sortí de San Sebastián en automòbil aquest matí a les set i mitja amb direcció a Santander.

El ministre d'Estat estigué al palau de Miramar i complimentà al rei amb motiu de celebrar el seu sant infant don Jaime.

Hi ha moltes impressions del conflicte dels marins mercants, els quals, si no sorgeixen incidents imprevistos, desistiran de la vaga anunciada.

El governador civil de la Coruña comunica que arribà a Santiago l'infant don Ferrán, tributant-se li honors.

Shostaja al palau arquebisbal.

La Gaceta

El subsecretari de la Governació, senyor Quejuna rebé als periodistes i ens digué que el ministre arribà sense novitat a San Sebastián i que conferencià amb ell per telèfon.

Donà compte el subsecretari al senyor Sánchez Guerra de les notícies rebudes a Governació.

També ens digué que amb motiu de la vetllada que celebren aquesta nit els jaurins a la Casa dels Tradicionalistes, el director general de Seguretat i don Mèndez Alanis ha adoptat precaucions.

Ha negat el senyor Mèndez Alanis que els agents de policia treguessin anit els revólvers al desallotjar el saló d'actes de la Casa del Poble.

El ministeri del Rif

Una de les principals qüestions tractades entre el ministre de Hisenda i el general Jordana en la entrevista que donarem compte, fou la necessitat de cobrir l'impost sobre la exportació de mineral que avui s'embarca a Melilla sense satisfer cap gravamen.

El Magisteri

Donà una nota oficial:

La Unió dels mestres nacionals de Espanya, en la convocatòria de la pròxima assemblea, ha fet algunes apreciacions referents a la Escola Superior del Magisteri, de les quals s'ha entès amb sentiment del delegat regit de la esmentada Escola, perquè un dels fins pràctics del dit establiment és demostrar la solidaritat del Magisteri primari i a tal efecte ha dedicat al de Madrid un dels actes més solemnes del passat curs.

Respecte del professorat de la Escola no cal fer rectificació de cap mena, perquè són públics i notoris el seu zel i competència científica.

Del Marroc

El nou alt comissari

Ceuta. — Arribà a Tetuán el general Gómez Jordana, havent-se li tributat una arribada entusiasta.

El general estava emocionat davant de la grandiositat de l'espectacle.

El complimentaren el cos consolar, el Maghzen, el bàix de la plaça i moros notables, comissions d'israelites, etc.

El general Jordana passà revista a les tropes.

Seguidament es dirigí al palau de la Residencia i prengué possessió del càrrec d'alt comissari d'Espanya al Marroc.

El general Jordana a Tetuán

Tetuán. — Ales dotze del dia arribà el nou alt comissari del Marroc.

L'esperaven el general Milans del Bosch, els seus ajudants, el jalfia, cos consolar, la Cambra de Comerç i numerosos moros que montaven cavall ricament habilitats a l'estil albar.

El consul d'Espanya sortí a rebre a l'alt comissari a les afores de Tetuán.

El general Jordana revistà les forces abans d'entrar a la població.

Mohamed Torres i els notables de la colònia israelita esperaven al general a la porta de la Luneta.

Les tropes cobrien la carrera.

El terrats estaven plens de moros.

La plaça d'Espanya oferia animadíssim aspecte.

Complimentaren al comissari d'Espanya al Marroc nodrides comissions civils i militars.

Després d'esfilaren davant del general Jordana 10.000 homes de la guarnició.

En la residència oficial tributà els honors d'ordenança una companyia del regiment de Borbó.

El general Jordana ha dit que veia molt content, puix guardava excel·lents records de Tetuán.

Afegeix que quant era capità d'Estat major estigué a Tetuán realitzant estudis topogràfics.

El general Milans del Bosch marxà a Ceuta.

El general Jordana ha publicat una sentida i patriòtica allocució salutant choralment a l'element civil i militar.

La festa de Santiago

Valladolid. — A la Acadèmia de cavalleria s'ha celebrat solemnement la festa del seu patró Santiago.

L'Orfeó de Martorell

València. — L'Orfeó «El Progreso» de Martorell que arribà ahir ha dedicat el dia a visitar els monuments i llocs notables de la capital.

Aquesta nit donarà un concert al real de la fira.

Els madrilenys

València. — Al teatre Espanya s'han reunit aquest matí gran número de invitats de la colònia madrilenya acordant que el dia 30 en què arribarà a València la banda municipal de Madrid, se li tribuï un carinyos rebuiment, a quin fi s'ha nomenat una comissió de la que formen part periodistes, artistes i comerciants, encarregada de proposar quant estimi convenient per al major llum de l'acte.

En la reunió ha sorgit l'idea de fundar a València un Centre de fills de Madrid i s'ha convingut en començar quant abans els treballs de constitució.

Una conferència

Abalots. — De l'engu

A la Casa del Poble ha donat en Pau Iglesias una conferència sobre el dret de reunió.

El saló estava atestat de gent.

Presidí l'acte don Lluís Martínez Iglesias, qui digué que el dret de reunió està molt restringit pel Govern, com ho prova la suspensió de les reunions de Granada, Zamora i altres capitals.

El Govern no sols impedia discutir sobre la guerra i la neutralitat, sinó que també el dret de reunió.

Allavors el delegat ha sospès l'acte, promouent-se alguns aldarulls.

Els concorrents entonaren la Internacional.

Hi ha varis detinguts.

A la sortida del local s'efectuaren alguns registres.

Notícies oficials

El governador de Coruña telegrafia que l'infant don Ferrán ha arribat a Santiago, fent-se-li una rebuda carinyosa.

Notícies de San Sebastián rebudes al ministeri de la Governació donen compte de que la reina Victoria, a les onze del matí ha sortit cap a Santander.

El ministre d'Estat ha felicitat en nom del Govern als reis amb motiu del sant de l'infant don Jaime.

Parlant el subsecretari de Governació del conflicte dels mariners ha manifestat que les notícies de última hora són optimistes.

El senyor Andrade ha comunicat que la seva impressió referent a dita vaga, és que si no sorgeix cap incident inesperat no s'hi arribarà.

Ha dit el senyor Quejuna que apenes arribat al ministeri a San Sebastián ha celebrat una conferència telefònica amb el senyor Sánchez Guerra, al qual ha donat compte de la suspensió del miting d'anit a la Casa del Poble.

A propòsit d'això ha dit el subsecretari de Governació que acabava de parlar amb el senyor Mèndez Alanis, el qual li ha desmentit que cap policia amb el canó del revólver trencués cap vidre, com diuen alguns diaris del matí.

Les quotes militars

De «La Correspondencia Militar».

Alguns pares de família, els fills dels quals s'acolliren als beneficis que autoritza l'article 267 de la llei de reclutament, pagant la quota militar de 1000 pesetes, han sol·licitat pagar les 2000 a canvi d'obtenir les ventajetes que determina l'article 268.

Aital pretensió ha estat negada als soldats que ja han servit algun terme i, en canvi, se'ls concedeix als del reemplaçament de 1915 i als que procedeixen de revisions o pròrrogues dels anteriors.

Com que d'accedir-se a això que demanen els esmentats pares no és causa perjudicial a un tercer, l'Estat cobriria una quantitat gens despreciable, ens sembla que la circumstància de haver servit ja algun dels tres plaços ho és obstacle perquè es dicti una disposició aclaratòria que uniformi la legislació en aquest punt; sense atendre a una lletra estricta que no està ben fonamentada, car les condicions poden variar en una família, bé per un ingrés eventual o bé perquè necessitats de la vida obliguin a fer un sacrifici major.

Espereu que el senyor compté del Serrallo es fixi en la justícia de la demanda que ens fem ressò.

Alano del Bano

Han augmentat: Por, 753,194'80; la plata, 2,357,510; els bitllets, 1,369,625.

Han disminuït: els comptes corrents, 9,245,384.

Els mariners valencians

València. — A pesar de les notícies optimistes que's venen propagant sobre l'actitud dels mariners mercants, segons ens diu els valencians secundaran per solidaritat l'acord general.

Anunci d'una vaga

Oviedo. — La Federació de Ferroviaris del Sindicat de Langreo ha presentat un escrit al governador anunciant-li la vaga si la Companyia no accedeix a les seves pretensions.

Demanen augment del jornal en 50 cèntims diaris, que's nomenen de «plantilla» els auxiliars necessaris, que's creï el Montepi i que's dongui col·locació als obrers que en època passada quedaren cessants per causa de força major.

Vaga solucionada

Alcoy. — Ha quedat solucionada satisfactoriament la vaga.

Els patrons han accedit a la demanda dels obrers augmentant el jornal dels cadeners a mig ral i a un el dels cardadors.

Accident automobilista

Osca. — Fa tres dies passà en un automòbil, acompanyat de una elegant senyoreta, don Enric de Borbó, cosí del rei en direcció a Barcelona.

Se sab que a Valladolid l'auto va sofrir averies, i va comprar-ne un altre, prosseguint.

La «Numancia»

Ferrol. — Continuen les gestions encaminades a que no es vengui la fragata «Numancia» i es conservi en l'arsenal com a glòria nacional.

Ani s'ha rebut un telegrama del rei expressant el desig del poble ferrolà.

Urgentment s'ha ordenat la construcció d'algunes unitats que compren el plan d'esquadra, esquadra.

Lo que diu la premsa

«El Liberal».

Censura que anit el delegat de l'autoritat que assistia a la conferència que donava en Pau Iglesias a la Casa del Poble talls la paraula a l'orador sense previ avís i que la policia tractés desconsideradament als socs de dita entitat talentosos del local.

Eixò, diu, constitueix una altra arbitrarietat i una altra tonteria del Govern.

El senyor Dato, no recordant-se de l'istiu anterior no vol que passi aquest amb tranquil·litat relativa.

«La Mañana»

Dedica l'article de fons a parlar de la festa de l'apòstol Santiago a Galícia.

«El Radical»

Entent que els mariners mercants ténen raó d'anar a la vaga.

La culpa, diu, és del Govern, que protegeix a la casa navilera Sota i Aznar.

«El País»

S'ocupa aquest periòdic en l'article de fons, d'la higiene de Madrid, que és detestable.

«El Debate»

Defensa als jesuïtes dels càrrecs que's hi fa «El País» en lo que es refereix a la preparació per a carreres especials.

«El Universo»

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

Excita en l'article de fons als catòlics a que preguin per que's faci la pau a Europa.

ESTRANGER

Estat Unit

Sinistre marítim

Xicago. — Ha naufragat un vapor de recorer, abarrotat d'excursionistes.

S'assegura que han mort negades 300 persones.

Vars. — Centenars d'empitats de la Companyia «Western Electric» i nombrosos companys d'ells, s'havien embarcat al vapor «Escandia» per a efectuar un dia d'excursió al llac Michigan.

El pes dels excursionistes era gradualment melmar el vaixel cap a l'interior del llac; les amarras se trencaren i l'«Escandia» tombà sobre el costat, sent anà a la deriva.

Un gran nombre de passatgers que s'agarraren al vaixel forçats a saltar, però se'n ofegaren pocs, variis centners.

L'«Escandia», completament abarrotat, portava a bord per lo menys dos mil quin-centes persones; havia degut rebre a nombrosos passatgers resagats, que's vegeu obligats a embarcar-se en altres vapors.

Es deia pel matí que més de 300 cadàvers havien sigut a recollits.

El «Daily News» assegura que han mort en la catàstrofe de l'«Escandia» més de mil persones.

A la catàstrofe de l'«Escandia» han sigut recollits la cinquanta cadàvers, la major part dels de dones i nens.

Francia

Corps diplomàtics

París. — M. Deville, ministre de França a Atenas, és posat en disponibilitat, a petició pròpia.

M. Guillemín, ministre plenipotenciari de França en la comissió del Danubi, és nomenat ministre a Atenas.

Portugal

L'Alfons Costa. — Reunió política

Lisboa. — Alfons Costa ha sigut traslladat des de l'hospital a casa seva. Els metges que l'assistien diuen que la convalescència del poble serà llarga.

«A bordo del creuer «Vasco de Gama», s'ha celebrat una reunió promoguda pel comandant del vaixel Lopo Rego i la qual han assistit el president del Consell de ministres, els presidents de les Cambres, el ministre de la Guerra, les autoritats de Lisboa i gran nombre de quèfics oficials de l'exèrcit i l'armada.

L'ortore Rego pronuncià un discurs encaminat a la necessitat de manifestar les cordials relacions entre l'exèrcit i la marina, de defensar l'integritat de la patria i estar descomanats al cot dia dels albars.

El fargues confederals proposà que la Història de Portugal i recordant els incidents dels darrers mesos a Angola.

Afirmà que no la correspon a l'exèrcit cap responsabilitat, essent indispensable realitzar els sacrificis que siguin necessaris per a estar en condicions de defensar la patria.

El president del Consell donà les gràcies i reconegué l'importància de l'obra realitzada per Rego.

El ministre de la Guerra s'expressà en termes molt elogiosos, afegint que l'moment actual és molt greu.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten, essent castigat durament qui intenti indisculpar a la famba militar.

Explicà la necessitat d'afirmar sense vacil·lacions quans perils se presenten

Diversions públiques

Teatres

Teatre de Novitats
Ole i Companyia de varietés
 Tots els dies sessions contínues. Tarde, a dos quarts de cinc. Nit, a dos quarts de deu. Preferència (platea) 60 cèntims. Entrada general, 30.—Totes les setmanes estrenes.—Dimecres ESTAFETA de la pel·lícula «Pathe especial de la guerra».

Cinematògrafs

SALA MERCE
 Viatou, si voleu passar un rato de bon humor, iea
Grutes fantàstiques
 Espectacle únic a Barcelona
Emocions
 Rialles
 Sorpreses
 Quadros plàstics. Noves reformes. Grans atraccions. Visions originals.

Gransa'ó cine Doré

Avui dilluns, grans festivals amb motiu de la despedida dels colossals dansaires russos TROUPE ZENGA. Heróica program de pel·lícules i SIS COLOSSALS ATRACCIONS. Despedida de LOS MEN DEZ, acrobates de primer ordre. El xistosió ventríloc FERRY, amb ses graciosos ninots. El fenomenal «rista», únic en el seu gènere d'imitador d'animals i veus humanes D'ANSELM. Despedida de LOS ZEMDEM, artistes antipodistes dels principals circs del món. La roupe Zenga amb motiu de la seva despedida executarà el millor del seu repertori. Exit, ovacions a ja més xulona de nostres cançonetistes

Carmen Flores i Carmen Flores
 Demà debut colossals de la jota TRO GERMANS GOMEZ No eixen de veure aquest número, únic a Espanya junt amb les demés atraccions i la xulona CARMEN FLORES.

Music - Halls

POMPEYA Tots els dies tarde i nit grans concerts per reputats artistes.—40 ARTISTES.

ROYAL CONCERT «MUSIO-HALL»
 Marqués del D. 100, 101, davant Teatre Comtal
 Grans Concerts tots els dies tarde i nit, per una important: «Companyia de Varietés».

Music-Hall LA BUENA SOMBRA
 Tots els dies tarde i nit
GRAN CONCERT
 CELEBRITATS MUNDIALS
 ENTRADA LLIURE

ALCAZAR 7-UNIO, 7.—Tots els dies tarde i nit grans espectacles de varietés.

FOLIES BERGERE

Concert tots els dies.—Diners tango.—Sopers tango.—Taigues Berid.—Telèfon 3928 i 3,29.

Varies

FRONTO COMTAL

Avui a un quart d'once:
 Dos grans partits a benefici dels empleats del FRONTO COMTAL.

Primer partit:
 Rojos: EQUILUZ i EGUIA
 Blaus: GURUCEAGA, ALTAMIRA i BLENNER.

Segon partit:
 Rojos: GERMANS ERDOZA
 Blaus: GABREL, GOENAGA i LARRI-NAGA.

Els rojos a rebotar zagueiros.
 Els blaus a habilitar llure.

SATURN PARC

Elegant centre de sports i atraccions. URALES: WITCHING-WAYS: BAL-SPORT PABELLO DE CIENCIAS OCULTES amb les famoses Mmes. AICHA i DANA, procedentes de «Lune Park», de París, i altres moltes. Totes les nits escolit programa de ballabes per la distingida orquestra parisièna Mmes. MARCUCCI, alternant amb la parella de balls moderns MURILLO-PERLITA i varies hermoeses artistes. Concerts tarde i nit per la Banda del Regiment de VERGARA.

Entrada de passell, 10 cèntims.
 NOTA: Demà dimarts de moda GRAN FESTIVAL, carreres de cintes de major èxit cada dia amb artístics premis i obsequis de flors a les senyores.

Sensacional
 Dissabte pròxim, di 31 de juliol, primer dia del GRAN CONCURS INTERNACIONAL de **matxixa brasilenya** per a professionals i «amateurs». Primer premi: 100 pessetes. Segon, 50.

Avis d'Administració

Preguem als nostres suscriptors de fora de Barcelona que no estiguin al corrent en el pagament de les seves subscripcions, que enviïn l'import dels seus descoberts an aquesta Administració, lo abans possible per a que puguin seguir rebent el diari amb tota regularitat.

Agencia Artística Internacional

Ars

BUREAU D'ENGAGEMENT POUR ARTISTES

0000

PINTOR FORTUNY, 15 BARCELONA

FILLS DE F. MAS SARDÀ

BANQUERS

24 juliol 1915

Canvi de moneda

Alfons	2 00	pt
Isabels	3 50	—
Unos	2 00	—
Orde quatre d'uros	1 50	—
Orde un i dos d'uros	1 00	—
Francs	2 00	—
Llures esterlines	28 05	—

Societats y Ferrocarrils

COMPANIA DE FERROCARRILS DE M. S. A.—Kila motres en explotació: Xarxa antiga, 2,915; Xarxa catalana, 719 Tota la Xarxa, 3,654.
 Ingressos del 1 al 30 de juny

	1915	1914	Diferencia
Ptes. Ca.			
Xarxa ant.	2,899,398'45	2,932,151'37	41,752'92
Xarxa cat.	957,391'09	955,503'31	1,887'78

Totals 3,857,789'54 3,887,654'70 29,865'16
 Ingressos del 1 de janer al 13 de juny

	1915	1914	Diferencia
Ptes. Ca.			
Xarxa ant.	44,633,626'48	45,317,110'37	713,483'89
Xarxa cat.	17,248,805'81	17,340,242'64	91,436'83

Totals 61,882,432'29 62,657,353'01 774,920'72
 Barcelona, 19 juliol 1915.—El secretari del Comitè: **Felip Blane**.

Ateneu Pi i Margall

Instalats en el carrer de S. Miquel, 3 i Paredes, 4.—BARCELONA

Dispensari-medic-public i gratuït bota la direcció del doctor don Lluís G. Nogué Gurri, amb la cooperació de l'experta professora en parts donya Isabel Rabassa Bofill.

Dies i hores de visita:
 Dilluns, dimecres i divendres: De set a vuit de la tarde.
 Dimars, dijous i dissabtes: De deu a onze del matí.

ENOFOSFORINA SERRA

Tonic - Reconstituent - Remineralitzant

Torna la robustesa, l'alegría, la vitalitat i totes les forces perdudes, ja sigui per un excés de treball mental o bé per altres causes
A. Serra, Pelai, 9

CLÍNICA
VIES URINARIES
 DEL
Dr. Gallego
MALALTIES SECRETES
 Cura ràpida i garantida: da amb els nostres especials i exclusius tractaments
 GLENOURÀGIA. Tractament obertiu en tres dies.
 SIFILIS. Non metode de curació.
 IMPOTENCIA. Resultat sorprenent des del primer dia.
 Especials tractaments per als forasters i curar-se sol. S'envia a fora al tractament.
 Consultes per correu.—Comte de l'Assat, 10

Les injeccions, els lavatges, el sàndal i arceol solen retraçar la cura de la purgació, semblant primer que va bé, però al deixar-los tornen el flux, i en general, sols entrenenen la cura. Amb les especialitats **PARADELL** en pocs dies se logra la cura completa.
FARMACIA PARADELL Comte de l'Assat, 28 : BARCELONA

Aparells parlants
 discos rotllons autogràfs
 COMPRA, CANVI, REPARACIONS
 New-Phonograph, 35-1423 111
 Isacral Plaza Colita, 4, Gracia

H.A.B.C. Hospital, 121
 Màquines per a cosir, garantides
 Des de 30 pessetes
 Accessori i reparacions

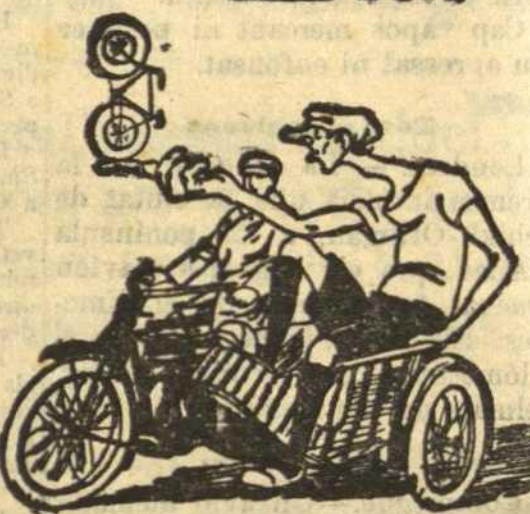
PIANOS I HARMONIUMS de lloguer, des de 8 fins a 15 pessetes almes
 Carrer del Bruc, núm. 78, entresol, p. primer

DINER en 2.ª hipoteca, indefinida, parts indivises i sobre penes, pianos carruatges i tota garantia que convengui
 Rambla Santa Mònica, 4, entresol.

DINER en 2.ª hipoteca i sobre valor desde 1.5 per 100 anyal, en lleure, propietaris, industrials i comercials des de 1.5 per 100 al mes.

ESQUELES MORTUORIES
 SEN'ADMETEN AN AQUESTA IMPREMTA, FINS A LES DUES DE LA MATINADA

CICLES
SANROMA
 Els més sòlids i lleugers
Telefon 1445
Balmes 62
BARCELONA

EL POBLE : CATALA

Diari Federal Nacionalista Republicà

Redacció, i Administració: Carrer de l'Est, 16, Telèfon 2298

Per a anuncis i comunicats, vègint-se tarifes

Anuncis

	Per	railla i columna	Pessetes
DE PRIMERA PLANA.	Per	railla i columna	0:50
DE SEGONA PLANA	"	"	0:50
DE TERCERA PLANA	"	"	0:50
DE QUARTA PLANA	"	"	0:15

Gasetilles

Se publicaran en la «INFORMACIO DE BARCELONA», en la 2.ª 3.ª o 4.ª plana indistintament i amb un guió (—) al davant
 Per railla Pessetes 1:00

NOTES ÚTILS	Per railla
REMITITS	"
OFICIALS	"
JUDICIALS	"
ESPECTACLES	"

Pessetes 0:65
" 0:65
" 0:50
" 0:50
" 1:50

Descomptes especials segons el nombre d'insercions

Unión Empresarios de Pompas Fúnebres, S. A.

Servei Municipalitzat

En virtut d'haver comensat amb l'etxa 8 del passat juliol, el nou règim municipal relacionat amb es serveis de pompes fúnebres, aquesta Empresa posa en coneixement del públic que essent la concessionaria del Excm. Ajuntament per a la prestació de dits serveis, ha establert a seva Central, oficines, sucursals i estafetes en els següents punts:

Central, oficines, fàbrica i tallers, carrer Camp Sagrat, núm. 24, telefon, 2691

DISTRICTE 1. ^a SUCURSAL, SANTA BÁRBARA, 13	TEL. FON 1895	DISTRICTE 5. ^a SU URSAL SANT PAU, 72	TELEFON 1917	DISTRICTE 6. ^a ESTAFETA, SARAGOÇA, 119 BIS	TELEFON 7809
" 1. ^a ESTAF. TA. WAD-RAS, 236.	" 8238	" 6. ^a " ARIBAU, 17	" 2490	" 9. ^a SUCUR. L. SANT ANDREU, 201	" 8265
" 2. ^a SUCURSAL, ALTA SANT P. RE, 78	" 1767	" 7. ^a " CAN NGE PIERN T	" 6104	" 9. ^a ESTAF. TA. MA R. 27 (HORTA)	" 8099
" 3. ^a " PALLA, 8	" 949	" 7. ^a ESTAF. TA. BI AY, 56	" 3400	" 10. ^a SUCURSAL, CLOT, 59	" 8234
" 4. ^a " LAURI, 49	" 2643	" 8. ^a SUCURSAL, TORR NT DE L'OLL, 133	" 7757		

En tots els prerreclacions locals, serà el servei permanent tenint de dirigir-se a qualsevol d'ells, si gui personal o telefonicament avisos de defuncions, per a l'immediata prestació del servei.
 Al mateix temps prega la Empresa concessionaria, se dirigeixi a les oficines qualsevol reclamació a que pugui donar lloc la implantació i desenrotll del nou règim municipal establert, puix així serà deguda i immediatament atesa i subsanada qualsevol deficiencia. —NOTA: 1.ª Tot ciutadà te dret mitjansant certificat de pobresa estés pel senyor alcalde de barri, a un enterrament dels anomenats Beneficencia Municipal, completament de franc.—2.ª Així mateix pot optar per un enterrament dels anomenats econòmics, compost de ataud blanc o negre, coche fúnebre, despatxos parroquia, ju'jat, verificació i una berlina de quatre asientos de acompanyament, per la quantitat total de 20 pessetes els pàrvuls i 25 pessetes els adults.